

KULTUR

TV Premiere

Hevnen serveres best som såpe

Revenge

- Amerikansk dramaserie
- 16 episoder (Sesong 1)
- TV 3 i kveld (2 episoder)

Emily Thorne (Emily VanCamp, kjent fjes fra «Brothers & sisters») er ung, vakker, søkkrik og singel når hun sjekker inn på de uanstendig rikes lekeplass i The Hamptons utenfor New York City. Søte og sjarmerende Emily vet å sno seg inn i sosieteten, både ved hjelp av velvillige bekjente og med egen smartness. Det hennes nye bekjenskaper ikke vet er at hun egentlig heter Amanda, og at hun vokste opp i dette miljøet.

Helt til hennes far ble ofret av sine venner og ble uskyldig dømt for en forbrytelse han ikke begikk. Emily/Amanda er ikke av den typen som tilgir. Hun vil ha hevn. En etter en av farens gamle venner og forbindelser skal hun ta rotta på. Og alt hun gjør og sier er motivert av hevntørsten.

Den hemmelige hevneren er et velbrukt grep i flere såpeoperaer, og «Revenge» har lånt flust fra denne sjangeren. Men der er ingenting billig og langtekkelig med «Revenge» – tvert imot. Her er lånt like mye fra serier som «Frustrerte fruer» og «Dirty little liars», serier som har en glossy fasade, men mye mørke og bedrag under overflaten. Sosietetsmiljøet i The Hamptons, særlig blant de velledighetsivrige, kvinnelige beboerne, er skildret mesterlig: Sukkersøtt og giftig. Alle som liker disse seriene, vil elske «Revenge».

Madeleine Stowe spiller selveste sosietetsdronningen, den fryktinngytende Victoria Grayson, og ble fortjent nominert til Golden Globe for rollen. Ellers er rollene besatt med mange kjente og vakre fjes fra gode serier og modellbransjen. Og – ikke minst – den fascinerende Gabriel Mann som IT-milliardær og Emily-sammensvorne Nolan Ross.

Gjennom tilbakeblikk gjennom Emilys tanker tv-innslag fra rettssaken mot faren får vi innblikk i et vanvittig svik, og gjennom frampek forstår vi at Emilys hevn er dødelig alvor. «Revenge» er dermed spennende på flere plan: Vil Emily holde seg til hevnplassen, eller vil følelsene hennes endre seg? Hva skjedde egentlig den gangen – og hvorfor? Og – ikke minst – hvordan går kjærlighet, karrieren og livet videre for disse både ufordragelige og fascinerende menneskene?

ELISABETH BIE

Humor Britisk tv-humor på 80-tallet

Margaret Thatcher-dokken i satire-serien «Spitting image» (1984-1992).

Foredrag med nostalgisk blikk på britisk tv-komedie

➤ Drømmen om at den **intelligente, politiske satiren** som herjet britisk tv-komedie på 80-tallet skal gjenoppstå, er nok ganske utopisk.

SANDNES

Erlend Rydning (32) studerer filmvitenskap ved NTNU i Trondheim, og har lang bakgrunn fra filmklubbmiljøet i Bergen. Hele oppveksten hans var preget av den britiske 80-tallshumoren, som også daværende monopolkanal NRK hadde flust av på sendeplassen. Foredraget han holdt i KinoKino filmklubb i går kveld om den Britiske tv-humoren på 80-tallet, i samarbeid og med støtte fra Norsk Filmklubbforbund, bar tydelig preg av hans kjærlighet til æraen og til komikerne som etablerte seg i Margaret Thatchers æra.

Men dagens britiske humornyskapninger har han ikke særlig sansen for.

– Jeg fordrar ikke Ricky Gervais og «The Office», for eksempel. Den typen humor som går ut på å vise pinlige hendelser. Den har ingen vilje til å underholde, og er et stort skritt tilbake i forhold til tidligere tiders humor.

Født av raseri

Rydningens foredrag begynner der Margret Thatcher, brennaktuell i filmen «The iron lady» på kino, ble valgt i 1979. Hennes konservative politikk førte raskt til stor frustrasjon blant arbeiderklassen og de fattige i England. Unge mennesker kjente seg ikke igjen i politikken som ble ført, og heller ikke i humoren som regjerte på tv. Etter at Monty Python hadde forflyt-

tet seg til filmerrettet, besto den stort sett av Benny Hill-aktige show med svigermorvitser og generell latterliggjøring av kvinner og utlendinger.

I 1979 ble The Comedy Store etablert i London, etter modell av Los Angeles-klubben med samme navn. Den introduserte standupkomikk for britene, og etter hvert dukket konkurrenten The Comic Strip opp. Denne klubben skulle etter hvert både føde en dokumentarfilm og en tv-serie som gikk i flere år.

Mye av rekrutteringen til standupscenen skjedde i studentmiljøene rundt prestisjeuniversitetene Oxford og Cambridge: unge, venstreradikale folk som **Rowan Atkinson, Stephen Fry, Mel Smith, Hugh Laurie, Jennifer Saunders, Dawn French, Peter Richardson, Nigel Planer** og **Alexei Sayle** gjorde lykke på klubbene. Begrepet «alternative comedy» oppsto, fordi disse både brøt med og parodierte den gjeldende humoren, og fordi de etter hvert laget mye samfunnskritisk satire mot den sittende regjeringen.

Til stede i komiklubbene var talentspeidere fra BBC, og snart dukket den ene etter den andre av de nye, radikale og samfunnskritiske humoristene opp i egne tv-serier hos gigantkanalen: «Not the nine o'clock news», «French & Saunders», «Black Adder», «Smith & Jones», «The young ones», «Spitting image», for å nevne

Satireserien «Not the nine o'clock news» (1979-1982) gjorde store stjerner av komikere som fra venstre Mel Smith, Pamela Stephenson, Rowan Atkinson og Griff Rhys Jones.

noen. Den alternative humoren ble mainstream på rekordtid, og dreide seg fort om andre ting enn politikk også.

Møkkamann

– Har den politiske humoren fra Storbritannia på 80-tallet noen parallell i norsk humor?

– Norsk humor er jo mer forankret i revytradisjonen. Men Otto Jespersen er vel en humorist som er påvirket av inspirert av de britiske komikerne på 80-tallet og deres satiriske snert. Men jeg tror nok at en slik form for politisk satire som ble bedrevet i Storbritannia forutsetter at du har en svært viktig møkkamann eller -kvinne i styringen. En som virkelig terger folk, og som mange hater.

Og etter å ha sett gjennom Rydningens komiklipp, hjem-

KinoKino Filmklubb

- Startet opp for ett år siden
- Har nå rundt 500 medlemmer (barn og voksne)
- Filmvisning annenhver onsdag
- Ledes av Ingunn Myklevoll Sjøen

mehørende både i den politiske satiresjangeren og den fysiske rumpehumorsjangeren som preget datiden, er det bare å konstatere at det som en gang var banebrytende, intelligent og modig humor, verken har tålt tidens tann eller å bli sett utenfor tiden den ble laget for. Og at det nærmeste vi kommer noen liknende form for satire i dagens norske humor faktisk er NRKs «Nytt på nytt».

ELISABETH BIE

elisabeth.bie@aftenbladet.no